

Nämndplan med budget 2026

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Nämndplanens syfte och funktion i styrmodellen	3
2 Förutsättningar inför kommande år	4
2.1 Ordförande har ordet	4
2.2 Förbättrings- och utvecklingsområden	4
2.3 Lagändringar som påverkar nämndens verksamheter	4
2.4 Omvärldsfaktorer som påverkar nämndens verksamheter	5
3 Mål och uppdrag	6
3.1 Ett tryggare Ale	6
3.2 Fokus på kundnytta i Ale	7
3.2.1 Mål	7
3.2.2 Uppdrag	9
3.3 En effektivare organisation i Ale	11
3.3.1 Mål	11
3.3.2 Uppdrag	13
4 Hantering av nulägesanalysens förslag på förbättringar, effektiviseringar eller besparingar	14
4.1 Prioriterade förbättringar, effektiviseringar och besparingar	14
4.1.1 Test av digitalt planeringsverktyg inom funktionsstöd	14
4.1.2 Förenklade och automatiserade handläggarflöden i responsiv webb för myndighet	14
4.1.3 Förstudie transkribering med hjälp av AI	14
4.2 Pågående eller redan genomförda prioriterade förbättringar, effektiviseringar och besparingar	15
4.3 Ej för året prioriterade förbättringar, effektiviseringar och besparingar	15
5 Ekonomisk sammanfattning	17
5.1 Ekonomisk sammanställning	17
5.2 Investeringsplan	17
5.3 Verksamhetsmätt	18
6 Organisation och basverksamhet	20
6.1 Reglemente och nämndens uppdrag	20
6.2 Beskrivning av basverksamhet	20
6.2.1 Myndighet och specialiststöd	20
6.2.2 Äldreomsorg	21
6.2.3 Funktionsstöd	21
6.2.4 Individ- och familjeomsorg	22

I Nämndplanens syfte och funktion i styrmodellen

Varje nämnd fastställer årligen en nämndplan. Nämndplanen utgår från kommunens vision och kommunfullmäktiges beslutade mål och budget. Planen sammanfattar och beskriver hur varje nämnd ska nå fastställda mål och uppdrag, beskriver planerade aktiviteter under det kommande året samt redovisar de ekonomiska ramarna på verksamhetsområdesnivå.

Nämndplanen är en del av kommunens styrmodell. Styrmodellens process visualiseras nedan:

Nytt för nämndplan från och med 2025 är att respektive nämnds nulägesanalys förslag på förbättringar, effektiviseringar och besparingar hanteras i kapitel fyra där en prioritering fastställs.

2 Förutsättningar inför kommande år

2.1 Ordförande har ordet

Den nya socialtjänstlagen är på plats och den ska ge avtryck i verksamheten. En stor del kommer att vara omställningen från reaktivt till förebyggande arbete. Det kommer att vara en central del med fokus på att nå människor tidigare och erbjuda insatser innan problem eskalerar.

Vi går in i det nya verksamhetsåret med vetskapen om att de ekonomiska förutsättningarna är hanterbara men att året säkerligen bjuder på utmaningar utifrån målgruppernas behov. Av olika anledningar så dröjer nybyggnation av både LSS och nytt SÄBO. Det ställer omedelbara krav på den samlade kommunorganisationen att hitta innovativa lösningar där uppdraget är tydligt. Vi måste tillgodose behovet.

Jag ser fram emot ett 2026 där nämnd, förvaltning och alla våra kollegor hanterar vardagen utifrån de vi är till för. Ekonomin kommer säkerligen att vara en central del och där kommer det precis som tidigare år krävas samarbete mellan nämnd och förvaltning. I stökiga tider krävs det klokt eftertänksamt ledarskap för att lösa utmaningar som alldeles säkert kommer att uppstå under året.

2.2 Förbättrings- och utvecklingsområden

Avsnittet tangerar innehållet i nulägesanalysen där en mer fullödig beskrivning av potentiella förbättringar och utvecklingsområden görs. I sammanhanget vill dock förvaltningen lyfta arbetet med ständiga förbättringar som pågår i alla verksamheter. En lista med redan genomförda förbättringar kommer inkluderas i bokslutet för 2025.

I övrigt kvarstår utmaningarna och tillika förbättrings- och utvecklingsområdena som tidigare har identifierats så som kompetensförsörjningen, samverkan (både intern och extern) samt ökade eller andra behov i målgrupperna. Det sistnämnda har under det senaste året blivit alltmer påtagligt och förvaltningen står nu inför en brist på platser inom särskilt boende både för äldre och för personer med funktionsvariationer.

Utveckling inom digitalisering i olika format är såväl ett fokusområde som ett förbättrings- och utvecklingsområde. Den digitala utvecklingen går fort och är prioriterad men förändringstakten för låg, delvis på grund av begränsade resurser såväl inom förvaltningen som på central nivå. Dock behöver digitaliseringsarbetet drivas utifrån verksamheternas behov och utvecklingsförslag och inte enbart som ekonomiskt effektiviseringsverktyg. Målet är att digitaliseringsarbetet ska leda till ökad kvalitet och trygghet för målgrupperna. Förutsättningarna för att driva den digitala utvecklingen framåt är att grunden i form av digital infrastruktur först finns på plats.

2.3 Lagändringar som påverkar nämndens verksamheter

Under året kommer omställningsarbetet utifrån den nya socialtjänstlagen som trädde ikraft den 1 juli 2025 fortgå. Redan genomförda förändringar med bäring på lagstiftningen handlar mest om anpassningar av förvaltningens verksamhetssystem och styrdokument för att ha förutsättningarna att bedriva ett omställningsarbete i enlighet med intentionerna i den nya lagstiftningen. Under kommande år planeras mer riktade satsningar till målgrupperna på temat förebyggande och lätt tillgänglig. Förvaltningen kommer under året även att tillsammans med andra GR-kommuner och Göteborgs universitet medverka i en datadriven forskningsstudie om förebyggande socialt arbete. Syftet är att kartlägga tidiga riskfaktorer för framtida behov av stöd och identifiera grupper som är relevanta för förebyggande insatser. Studien kan ge bättre underlag för lokal planering och prioritering.

I övrigt pågår flertalet utredningar på nationell nivå med bäring på nämndens verksamheter och beroende på vilka eventuella förslag som läggs utifrån dessa utredningar kommer anpassningar i verksamheterna behöva göras. Exempel på pågående eller avslutade utredningar med bäring på socialtjänsten;

- Effektivare åtgärder mot välfärdsbrott och ökad förutsägbarhet inom personlig assistans
- Utredningen om stärkt barnperspektiv i LVU
- Utredning om digital teknik i socialtjänsten

- Utredning om drivkrafter och möjligheter i försörjningsstödet
- Utredningen om stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård
- Effektivare tillsyn av socialtjänsten
- Utredningen om HVB för barn och unga
- Förstärkt statlig styrning och stöd inom den sociala barn- och ungdomsvården
- Utredning om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas

En utredning som redan resulterat i en lagrådsremiss handlar om språkrav inom äldreomsorgen. Grundläggande kunskaper i svenska språket är en förutsättning för god kvalitet i mötet med den enskilde. Regeringen föreslår att ett språkrav införs med ikraftträdande 1 juli 2026 samt förstärkning av äldreomsorgslyftet för att inkludera språkutvecklande insatser på arbetsplatser.

2.4 Omvärldsfaktorer som påverkar nämndens verksamheter

Den demografiska förändringen börjar göra sig påmind i verksamheterna samtidigt som behoven hos målgrupperna blir mer komplexa, vilket medför utmaningar avseende tillgång till platser, samverkan med regionen avseende patienter som skrivs ut från slutenvården och rent ekonomiskt vilket beskrivits i nämndens delårsrapporter för 2025.

Kompetensförsörjningen kvarstår som en utmaning där konkurrensen om arbetskraften hårdnar samtidigt som processen med att hitta alternativa arbetssätt, både utifrån tillgänglig teknik och nya former för samverkan (där den enskilde inkluderas på ett tydligare sätt än tidigare), kommer behöva accelerera. Utvecklingen av AI och digitalisering går fort och en utmaning är att kunna nyttja tekniken och införa denna på ett säkert sätt i den takt som krävs.

Ökade skillnader i livsvillkor både utifrån ett ekonomiskt och socialt perspektiv utmanar samhället i stort. För nämndens verksamheter innebär det att nya målgrupper förväntas tillkomma och vissa befintliga målgrupper förväntas bli större. Det förebyggande arbetet och samverkan med andra aktörer kommer bli alltmer nödvändigt för att stävja en negativ utveckling om de gemensamma värderingarna och tilliten till varandra och till samhällets institutioner minskar.

Till detta kommer en alltjämt orolig omvärld med krig och oroligheter på flera håll. Beroende på utvecklingen kan verksamheten behöva omhänderta ett större antal flyktingar. Även den svaga konjunkturen kan få en påverkan avseende antalet försörjningsstödmottagare beroende på hur arbetsmarknaden utvecklar sig.

Under 2026 kommer det också hållas allmänna val till riksdag, region och kommun vilket kommer få en påverkan för verksamheternas inriktning de kommande åren.

3 Mål och uppdrag

Sammanställning över mål och uppdrag

Riktningmål	Mål	Uppdrag
Ett tryggare Ale		
Fokus på kundnytta i Ale	Verksamhetsskap - medarbetarskap KF	
		Utred en "Alemodell" som klargör förutsättningar för tillskapande av bostäder som kan fungera som "bryggor" KF
		Möt utmaningar med bibehållen kvalitet KF
		Ta fram mål och måtvärden som tydligare följer kvaliteten i verksamheten N
		Utöka LOK-stödet KF
En effektivare organisation i Ale	Arbeta kontinuerligt med innovation och ständiga förbättringar, både inom den enskilda förvaltningen och i ett förvaltningsövergripande perspektiv KF	
	Hållbar kompetensförsörjning KF	
	Hållbart arbetsliv KF	
		0,25 % av budget ska användas till innovation, utveckling och förbättringar KF
	Nämndens verksamheter ska fortsätta omställningsarbetet utifrån intentionerna i den nya socialtjänstlagen med utgångspunkt i ett salutogent perspektiv N	
	Stärk första linjens chefer N	
	Stärk den kommunala välfärdens egna kapacitet N	
		Utforma förslag på bemanningsmål för äldreomsorg och funktionsstödsverksamheten N
		Ta fram underlag till en plan för att hantera effekterna av 130 ytterligare SÄBO-platser och den ökande andelen äldre som kommer behöva omsorg N

3.1 Ett tryggare Ale

Forskningen lyfter fram fyra aspekter som alla har bäring på trygghet:

Tillit och gemenskap

Tillit till andra invånare och känslan av gemenskap är avgörande faktorer för trygghet. När människor känner sig trygga med sina grannar och andra i området minskar risken för otrygghet. Social sammanhållning och positiva relationer bidrar till att skapa en trygg miljö.

Fysisk miljö och design

Utomhusmiljöer som är upplysta, öppna och välskötta ger en känsla av trygghet. God utformning av offentliga platser, som parker och torg, är viktigt för att minska otrygghet.

Brottsförebyggande arbete

Samverkan mellan olika aktörer, som kommun, polis och civilsamhället är avgörande för att skapa trygghet. Förebyggande insatser, som ökad närvaro av polis och trygghetsvandringar, har visat sig vara effektiva.

Invånarnas perspektiv

Att involvera invånarna i trygghetsfrågor är viktigt. Medborgardialog och delaktighet kan bidra till att identifiera områden som behöver förbättras. Forskning bör även undersöka medborgarnas syn på trygghet i kommunen och utvärdera effekterna av olika åtgärder.

Ett tryggare Ale inom socialtjänstens perspektiv handlar om att de tjänster och insatser som erbjuds ska vara rättssäkra, pålitliga och trygga. Detta inkluderar även informationssäkerhet och skydd av personuppgifter, liksom beredskap för oväntade händelser och kriser där kontinuitetsplanering är en viktig aspekt. Det handlar även om den upplevda tryggheten hos dem som bor på något av nämndens boenden eller får hjälp i sitt eget hem via hemtjänst eller boendestöd. I trygghetsperspektivet ryms även stöd och stöttning till föräldrar inom ramen för det generella föräldrastödet i syfte att skapa tryggare relationer till sina barn samt arbetet med våld i nära relation.

3.2 Fokus på kundnytta i Ale

Kundnytta förstås i det här sammanhanget som att skapa ett värde för nämndens målgrupper, att de insatser som tillhandahålls motsvarar behoven och att den enskilde är i fokus. Framgent väntas målgrupperna ställa högre krav på den samhällsservice som nämnden ska leverera samtidigt som andelen personer i arbetsför ålder minskar. Även krav och behov avseende mer avancerad sjukvård i hemmet blir allt vanligare i takt med att patienter skrivs ut från slutenvården i ett tidigare skede än förut.

För att möta dessa behov och förväntningar är förebyggande och främjande insatser en viktig pusselbit, liksom att arbeta med digitalisering, förändring av arbetssätt och diversifierade insatser. Att också kunna anpassa insatser och ha förmåga att "förflytta sig" ihop med den enskilde (utifrån förändrade behov) är centralt. Under 2026 kommer förvaltningen tillvarata de möjligheter som finns för att flytta fram positionerna såväl i omställningen till ny socialtjänstlag och nära vård, som i arbetet med digitalisering. Varje förflyttning i dessa bägge avseenden bedöms öka kundnyttan.

3.2.1 Mål

Verksamhetsskap - medarbetarskap

Beskrivning

Arbetet med att stärka organisationen ska fortsätta. Kommunen skall aktivt arbeta med att införa och utveckla principer för verksamhetsskap och medarbetarskap, i linje med påbörjad handlingsplan.

Målet är att alla medarbetare ska känna sig delaktiga och engagerade i sitt arbete, och att ledarskapet systematiskt stödjer detta.

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Förvaltningens plan för genomförande

Verksamhetsskap innebär att verksamhetens uppdrag sätts i centrum. En gemensam och tydlig bild av uppdraget skapar förutsättningar för att medarbetare ska känna motivation och engagemang.

Arbetet med att utveckla verksamhetsskap sker i samklang med implementeringen av kommunens värdegrund, arbetet med ständiga förbättringar och inom ramen för förhållningssättet tillitsbaserad styrning och ledning. För att åstadkomma detta ska förvaltningen:

1. Skapa förutsättningar för att bedriva ett systematiskt och strukturerat arbete, med verksamhetsskap, på alla nivåer – ledning och styrning, enhet samt individ.
2. Förtydliga roller, mandat och uppdrag för att minska rollkonflikter och otydligheter,
3. Undersöka och införa metoder, genom arbetsgrupper och pilotprojekt, för att skapa konkreta

- förbättringar i verksamheten.
4. Avsätta resurser för att stödja långsiktighet i arbetet.

Nämndens verksamheter ska fortsätta omställningsarbetet utifrån intentionerna i den nya socialtjänstlagen med utgångspunkt i ett salutogent perspektiv

Beskrivning

Den nya socialtjänstlagen syftar till att nå människor tidigt, innan problem uppstått eller vuxit sig stora, att sänka trösklarna och erbjuda snabbare insatser på enklare sätt än idag samt att verksamheten ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. I inledningen av lagen lyfts även det salutogena perspektivet fram; att socialtjänsten ska inriktas på att utveckla enskildas och grupperns egna resurser. För nämndens verksamheter innebär detta att fortsätta det redan påbörjade omställningsarbetet utifrån huvudförslagen i lagen med utgångspunkt i ett salutogent förhållningssätt.

Beslutad av

Nämnd

Stärk första linjens chefer

Beskrivning

Första linjens chefer ska stärkas genom minskad administrativ börda och större mandat över schema, rekrytering och arbetsmiljö.

Beslutad av

Nämnd

Förvaltningens plan för genomförande

Förvaltningen kommer under året att omvärldsbevaka samt utforska aktuellt forskningsläge avseende kontrollspann för första linjens chefer. Resultatet av detta kommer ligga till grund för förslag om möjliga åtgärder.

Stärk den kommunala välfärdens egen kapacitet

Beskrivning

Stärk den kommunala välfärdens egna kapacitet, där resurser prioriteras till kärnverksamhet före administration. Målet är långsiktigt.

Beslutad av

Nämnd

Förvaltningens plan för genomförande

I omställningen till nya SoL så avser förvaltningen stärka bemanningen för att i enlighet med lagstiftningen öka tillgängligheten för målgruppen och finnas på målgruppernas arenor. Omställningen till nya SoL är ett långsiktigt arbete som kommer pågå under flera år.

3.2.2 Uppdrag

Utred en "Alemodell" som klargör förutsättningar för tillskapande av bostäder som kan fungera som "bryggor"

Beskrivning

För att möta kommande generations ökade krav och önskemål vad gäller utbud av boendeformer med tillgång till vård skall en förvaltningsöverskridande Alemodell tas fram. Syftet är att utreda förutsättningar och möjligheter för att skapa en "brygga" mellan "kvarboende hemma" och SÄBO. Inom ramen för "bryggor" finns en rad begrepp; tex trygghets- och seniorboende. Ibland nämns även Boviera eller andra koncept.

Utredningen skall ta hänsyn till och redovisa de olika begreppen och påvisa utmaningar och möjligheter, inte minst i hur socialförvaltningens verksamheter bör eller inte bör kopplas till dessa. Kommunens möjligheter och krav att i egen regi eller tillsammans med externa aktörer skapa möjligheter till uppförande av "bryggboenden" behöver utredas och fastställas.

En Alemodell skall fastställa vad Ale kommun kan och vill inom ramen för tex ägandeform, utformning, optimering vad gäller personal och lokaler, driftsform, äga/hyra, klargöra vem som gör vad, samverkansformer och avtalsavgränsningar mm.

En välformulerad modell som kan omsättas i praktiken stimulerar dessutom flyttkedjor. Utredningen skall redovisas under 2026.

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Förvaltningens plan för genomförande

Förvaltningen kommer, i utredningen, bistå med kunskap om målgruppen, dess behov och önskemål samt hur och på vilket sätt verksamheten bör eller inte bör vara kopplad till olika boendeformer.

Möt utmaningar med bibehållen kvalitet

Beskrivning

Socialförvaltningen upplever ökade kostnader under 2025 och ser en rad utmaningar inför 2026, tex ökat antal köp av platser inom funktionsstöd, öppnande av SÄBO-platser samt ökat antal hemtjänsttimmar.

En ramtilldelning skall täcka för ökade kostnader samt säkerställa samma kvalitet och service för 2026 som för 2025.

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Förvaltningens plan för genomförande

Planering för nytt särskilt boende pågår. På grund av fördröjning i processen samtidigt som behovet av platser ökar planeras för en tillfällig lösning i form av exempelvis moduler samt en återöppning av den tidigare stängda avdelningen på Klockareängen för att kunna omhänderta behovet hos målgruppen. Verksamheten kommer under 2026 säkra en jämlig resurstilldelning mellan de särskilda boendena och samtidigt omfördela resurser till LOV-budgeten för att möta det ökande antalet timmar. Kvaliteten i verksamheten följs kontinuerligt och redovisas årligen till nämnden i den samlade kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen.

Ta fram mål och mätvärden som tydligare följer kvaliteten i verksamheten

Beskrivning

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att ta fram mål och mätvärden som tydligare följer kvaliteten i verksamheten. Arbetet bör ske i samarbete med nämnden.

Beslutad av

Nämnd

Förvaltningens plan för genomförande

Förvaltningen kommer föreslå nämnden att göra mätningen kostnad per brukare som en del i att ta fram underlag för nya mål och mått. Slutsatser av 2025 års kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse kommer också ligga till grund för framtagande av nya mål och mått för det systematiska kvalitetsarbetet. Utöver det kommer en uppdatering i verksamhetssystemet Stratsys göras för att möjliggöra att tydligare formulera och följa mål och mått kopplade till kvalitetsarbetet och omställningen nya SoL samt god och nära vård; *omställning social välfärd*. Istället för tillitsdialog är förvaltningens förslag att anordna en workshop tillsammans med nämnden när alla resultat finns att tillgå i syfte att gemensamt formulera mål och mått inför 2027.

Utöka LOK-stödet

Beskrivning

En utökad LOK stöds budget till äldreföreningar.

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Förvaltningens plan för genomförande

LOK står egentligen för statligt lokalt aktivitetsstöd och avser att stödja idrottslig föreningsverksamhet för barn och ungdomar mellan 6-25 år. I Ale infördes under 2025 ett ekonomiskt stöd till föreningar som erbjuder aktiviteter *riktade till äldre kommuninvånare* som också gått under benämningen LOK-stöd. I enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag kommer budgeten för detta stöd att utökas till att totalt omfatta 400 tkr 2026.

Utforma förslag på bemanningsmål för äldreomsorg och funktionsstödsverksamheten

Beskrivning

Under 2026 ska förslag på långsiktiga bemanningsmål för äldreomsorg och funktionsstödsverksamheten tas fram i syfte att säkerställa kvalitet, kontinuitet och god arbetsmiljö.

Beslutad av

Nämnd

Förvaltningens plan för genomförande

Förvaltningen kommer omvärldsbevaka och återkomma med förslag.

Ta fram underlag till en plan för att hantera effekterna av 130 ytterligare SÄBO-platser och den ökande andelen äldre som kommer behöva omsorg

Beskrivning

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att ta fram underlag till en plan för att hantera effekterna av 130 ytterligare SÄBO platser och den ökande andelen äldre som kommer behöva omsorg. Att detta blir hållbart över tid.

Beslutad av

Nämnd

Förvaltningens plan för genomförande

Förvaltningen omhändertar årligen ökade behov i målgrupperna i olika processer så som lokalbehovsanalysen, kompetensförsörjningsplan, digitaliseringsprocessen samt budgetprocessen. Samtliga processer blir föremål för politiskt beslut i socialnämnden eller kommunfullmäktige.

Nya boendeplatser planeras i olika etapper (ett boende i taget, totalt tre stycken). Anpassningar av verksamheten kommer därmed behöva ske stegvis.

3.3 En effektivare organisation i Ale

Genomlysningssuppdragen, att kontinuerligt förbättra och effektivisera för att höja kvaliteten och/eller sänka kostnader redovisas i nämndens nulägesanalys. Inom samtliga verksamheter fortgår arbetet med ”ständiga förbättringar” och medarbetardriven utveckling.

3.3.1 Mål

Arbeta kontinuerligt med innovation och ständiga förbättringar, både inom den enskilda förvaltningen och i ett förvaltningsövergripande perspektiv

Beskrivning

Organisationen ska kontinuerligt ifrågasätta vad som går att förbättra och effektivisera för att höja kvalitet och/eller sänka kostnader.

Det löpande arbetet skall ligga som en naturlig del i årshjulet och redogöras för i nulägesanalysen.

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Förvaltningens plan för genomförande

Enligt beskrivningen från kommunfullmäktige kommer nämndens genomlysning att lyftas i nulägesanalysen. I övrigt kommer det pågående arbetet med ständiga förbättringar att kopplas till detta mål.

Hållbar kompetensförsörjning

Beskrivning

Säkerställ att vi använder alla kompetenser på rätt plats i organisationen och att vi automatiserar och effektiviserar i största möjliga utsträckning.

Säkerställ arbetet med vidareutveckling av möjligheter att skapa karriärvägar för befintlig personal.

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Förvaltningens plan för genomförande

Avseende automatisering arbetar nämndens verksamheter systematiskt med olika digitala införanden. Prioriteringarna för 2026 återfinns i nämndens handlingsplan för digitalisering.

Varje förvaltning bidrar årligen med sin del till den centrala kompetensförsörjningsplanen som syftar till att på ett samlat sätt beskriva kompetensförsörjningsbehovet i kommunen och eventuellt identifiera övergripande åtgärder, gemensamma för alla. Marknadsföring av kommunen som arbetsgivare är ett kontinuerligt arbete där stor del av arbetet sker inom förvaltningens bemanningsplaneringsenhet med särskilt fokus på sommarbemanningen.

Inom individ- och familjeomsorgen kommer man fortsätta det påbörjade arbetet med systematisering av karriärvägar för medarbetare samt att främja intern rörlighet mellan uppdrag.

Den framarbetade kompetensstegen inom äldreomsorgen är ett långsiktigt redskap med bäring på målsättningen, liksom utvecklingen med fler titlar kopplade till fler specifika uppdrag så som till exempel omsorgshandledare som har fokus kvalitet (dokumentation, metoder, handlingsplaner, genomförandeplaner och välkomstsamtal). Kompetensstegen som är indelad i basuppdrag, fördjupningsuppdrag samt expertnivå, omfattar samtliga professioner inom äldreomsorg och den kommunala primärvården och syftar till att ge tydlighet, ökat ansvar och ökad kompetens för medarbetarna. Det är en långsiktig satsning som ska utveckla verksamheten samt medverka till en ökad stabilitet både avseende kvalitet och effektivitet. De framväxande interna nätverken mellan yrkesgrupperna förstärker också det professionella omdömet, då man i dialog kan utveckla och stärka varandra.

Antalet anställda inom både särskilt boende och ordinärt boende med undersköterskeutbildning får anses vara fortsatt högt. Ambitionen är att verksamhetsområdet ska fortsätta arbeta strategiskt med rekryteringar av personal med undersköterskekompetens, men också fortsätta kompetenshöja personal som redan finns i verksamheten utan formell kompetens, vilket görs dels via Vård- och omsorgscollage, dels via yrkesresan Äldre som lanseras i slutet av 2025.

Inom funktionsstöd är det en fortsatt hög nivå av utbildade stödassistenter och stödpedagoger. Valideringsutbildning pågår kontinuerligt och flera enheter deltar också med medarbetare på Yrkesresan för utförare inom funktionsstöd vilket fortgår även kommande år. Dessutom pågår kompetenshöjande insatser internt inom bland annat social dokumentation, AKK (alternativ och kompletterande kommunikation) samt utbildare för språkstöd. Mätverktyget I-balans (som mäter varje brukares aktuella stödbehov inom 25 olika livsområden) hjälper verksamhetsområdet att identifiera behoven av kompetensutveckling relaterat till brukarnas behov. Dessutom får man ett underlag för mer korrekt bemanning utifrån de faktiska behoven hos brukarna.

Nedanstående mått har kopplats till målet för att följa utvecklingen avseende kompetensförsörjning i förvaltningens stora medarbetargrupper. Dessutom har det tillkommit en fråga i brukarundersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" som speglar omsorgstagarnas perspektiv avseende personalens kompetens. Resultaten följs upp i den årliga kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen.

Mått
Andel medarbetare (tillsvidareanställda) inom funktionsstöd med gymnasiekompetens.
Andel medarbetare (tillsvidareanställda) inom funktionsstöd med YH-utbildning.
Andel utbildade undersköterskor (tillsvidareanställda) i särskilt boende.
Andel utbildade undersköterskor (tillsvidareanställda) i hemtjänsten.

Hållbart arbetsliv

Beskrivning

Kommunen som arbetsgivare ska fortsatt främja trygghet, kompetens och professionell utveckling.

Ständiga förbättringar ska prägla våra arbetsplatser där innovation och medarbetarengagemang står i fokus.

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Förvaltningens plan för genomförande

Under året kommer arbetet med åtgärdsplanen avseende minskad sjukfrånvaro och personalomsättning, som HR arbetat fram och som beslutades av KS/KF under 2025, att påbörjas. För ett hållbart arbetsliv behöver verksamheterna se till medarbetarnas differentierade behov avseende utveckling och basuppdrag. Ett led i arbetet för ett hållbart arbetsliv är införandet av förhållningssättet verksamhetsskap. Genom verksamhetsskap skapas förutsättningar för delaktighet, engagemang och ett gemensamt ansvar för verksamhetens utveckling. Det bidrar till hälsosamma och hållbara organisatoriska och sociala arbetsmiljöer samt stärker friskfaktorer som främjar både trygghet och professionell utveckling. Nämndens verksamheter arbetar också vidare med initierade åtgärder för att sänka sjukfrånvaron och minska personalomsättningen.

3.3.2 Uppdrag

0,25 % av budget ska användas till innovation, utveckling och förbättringar

Beskrivning

Alla förvaltningar skall under Q1 2026 till nämnd redovisa olika förslag till innovation och förbättring av verksamheten som motsvarar 0,25 % av tilldelad budget. De 0,25% är helt fristående från respektive förvaltnings ”reserv” i ekonomistyrning/ budgetprocess.

Nämnderna skall senast Q2 ha prioriterat och beslutat hur och vad frigjorda medel skall användas till med start Q3.

Förslag som inte kan genomföras under året skall lyftas med i nästkommande års nämndplan.

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Förvaltningens plan för genomförande

0,25 % av tilldelad budget motsvarar i socialnämndens fall 2 Mkr. Medlen frigörs genom;

- Minskade hyreskostnader för 2026 då flera tilläggsavtal löper ut vid årsskiftet 25/26.
- Förtätad samverkan med Alebyggen i syfte att underlätta boendekarriärer och hemmaplanslösningar istället för köp av stödboende.

I enlighet med uppdraget kommer förslag till användning av medlen på temat innovation och förbättring att lyftas till nämnden under Q1.

4 Hantering av nulägesanalysens förslag på förbättringar, effektiviseringar eller besparingar

I tidigare nulägesanalyser har förbättringar, effektiviseringar och besparingar föreslagits. Enligt beslut i kommunfullmäktige ska hanteringen av dessa förslag redovisas i nämndplanen. Nedan redovisas prioriteringsordning och hur de förslag som prioriteras ska hanteras under året. Förslag som prioriteras kan också bedömas som redan genomförda om de har hanterats och bedömts som klara.

Kommunövergripande förslag på förbättringar, effektiviseringar eller besparingar hanteras i kommunstyrelsens nämndplan.

Utifrån förslagen som lyfts i tidigare års nulägesanalyser är det tre som föreslås prioriteras för 2026. Beaktas bör att detta är endast förbättringar inom ramen för just nulägesanalysen som lyfts här. Det pågår ett kontinuerligt arbete i nämndens verksamheter med bäring dels på ständiga förbättringar, dels på omställningen nya SoL för att uppfylla intentionen i lagstiftningen om en mer förebyggande, kunskapsbaserad, lätt tillgänglig och jämlik och jämställd socialtjänst.

4.1 Prioriterade förbättringar, effektiviseringar och besparingar

Förslag	Status
Test av digitalt planeringsverktyg inom funktionsstöd	 Ej påbörjad
Förenklade och automatiserade handläggarflöden i responsiv webb för myndighet	 Ej påbörjad
Förstudie transkribering med hjälp av AI	 Ej påbörjad

4.1.1 Test av digitalt planeringsverktyg inom funktionsstöd

Test av ett digitalt planeringsverktyg inom funktionsstöd för att utveckla arbetet med bemanningsplanering, genomförande och uppföljning av beviljade insatser. Syftet är att skapa överblick, ge personalen tydlig struktur, minska administrationen och öka brukarnas delaktighet samt stärka verksamhetens kvalitet och rättssäkerhet.

4.1.2 Förenklade och automatiserade handläggarflöden i responsiv webb för myndighet

Treserva, som länge varit socialförvaltningens centrala verksamhetssystem, genomgår nu en moderniseringsresa till "nya Treserva" - en webbaserad lösning med förbättrade arbetsflöden och stärkt stöd för handläggning. Syftet är att bättre möta verksamhetens behov och anpassa systemet till kommande lagstiftning och krav på nationell statistikrapportering.

4.1.3 Förstudie transkribering med hjälp av AI

Dikteringsverktyg/transkribering; med inspiration från Helsingborg ("Blink of an AI") kommer verksamheten genomföra en förstudie avseende möjligheten att använda AI för att transkribera samtal med invånare i behov av stöd från socialtjänsten.

4.2 Pågående eller redan genomförda prioriterade förbättringar, effektiviseringar och besparingar

Förslag	Beskrivning	Status
Digital hemvård/digitalt stöd	Utreda digital hemvård/digitalt stöd (enligt modellen i Lunds kommun) samt göra en plan för införande	 Pågående
Förändra delegation för kostsamma och omfattande insatser	En förändring av delegationsordningen (från socialsekreterare till 1:e socialsekreterare) avseende beslut om omfattande insatser som till exempel särskilt boende enligt SoL eller bostad med särskild service enligt LSS skulle medföra en ökad kontroll av dessa beslutsprocesser. Det skulle minska risken att dessa beslut fattas när behoven istället skulle kunna tillgodoses på annat sätt. Förslaget riskerar få negativa effekter avseende tillit och upplevd arbetsmiljö och behöver därför utredas.	 Avslutad
Resurschef, test inom funktionsstöd	För att avlasta verksamheten och fylla i de glapp som uppstår vid rekryteringar föreslås inom funktionsstöd att man har någon form av resurschef. Test i liten skala.	 Pågående med avvikelse
Statistikuttag, Treserva	BI-verktyg kopplat till Treservas statistikdatabas för kvalitetssäkrat statistikuttag (TDW)	 Pågående med avvikelse
Test av fysiska- och digitala hjälpmedel inom äldreomsorgen	Inom ramen för testbädden inom äldreomsorgen testa och utvärdera både fysiska och digitala hjälpmedel som kan underlätta såväl för den enskilde som för medarbetare.	 Pågående
Tätare kommunikation mellan verkställighet och myndighet	En tätare kommunikation kring nyttjandet av beslutade insatser mellan verkställighet och myndighet skulle kunna ge effekt i form av en snabbare omprövning av beslut än vad som sker idag. Omprövningar av beslut kan leda till mindre kostsamma insatser för förvaltningen som helhet och mer träffsäker omsorg för den enskilde.	 Pågående
Utveckla en boendestödsgrupp	För att den enskilde i större utsträckning ska kunna bo i en ordinär lägenhet krävs ett mer utvecklat och flexibelt boendestöd. Individ- och familjeomsorgen ihop med funktionsstöd skulle gemensamt kunna utveckla en boendestödsgrupp som arbetar utan biståndsbeslut för målgruppen med beroende/missbruk. I första hand blir detta ett samarbete mellan IFO:s bostad först-behandlare och boendestödare inom funktionsstöd.	 Pågående
Översyn av brukarnas arbetstider inom daglig verksamhet	Förändrade öppettider/arbetstider för brukarna på daglig verksamhet skulle kunna generera ett bättre nyttjande av både lokaler och personalresurser genom att fler beslut om daglig verksamhet skulle kunna verkställas med befintliga resurser. Arbeta inlett, men fortsätter under 2025.	 Pågående

Flera av de förslag som prioriterades för 2025 kommer avslutas/ha genomförts under året vilket redovisas i årsredovisningen. Vissa förslag omfattar ständigt pågående processer men avslutas som specifika uppdrag inom ramen för nämndplanen; Arbetet med ständiga förbättringar pågår ständigt i verksamheterna. Förutom ovanstående har en mängd förbättringar genomförts under året vilket redovisas i en separat bilaga till årsredovisningen. En del av dessa förbättringar är sådant som tidigare även lyfts i nulägesanalyserna.

4.3 Ej för året prioriterade förbättringar, effektiviseringar och besparingar

Nedan förbättringar, effektiviseringar och besparingar redovisades i nulägesanalysen men prioriteras inte i denna nämndplan.

Flera av de förslag som har lyfts i nulägesanalyserna har bäring på automatisering av olika slag så som;

- Automatiserade utskick från biståndsenheten
- Automatiserad fakturaprocess avseende inkontinenshjälpmedel och hjälpmedel
- Automatiserade utskick av inkomstförfrågningar samt uträkning av avgiftsutrymme
- Robotisera delar av handlägningsprocessen för bostadsanpassningsbidrag

Förvaltningen kommer jobba med automatisering av processer under 2026. En analys kommer göras utifrån var en automatisering skulle göra mest nytta. Utifrån analysen kommer processer sedan att prioriteras successivt. Det är alltså inte säkert att det blir just dessa processer som prioriteras nästa år.

Vidare har det lyfts förslag om att;

- Utreda möjligheten att införa en säker digital kanal/e-ansökan för informationsöverföring avseende

myndighetsprocessen.

För att kunna gå vidare med detta behöver förvaltningen invänta projektet ”Mina sidor” för att få rätt förutsättningar att utveckla e-tjänster. På temat digitalisering har även följande förslag lämnats tidigare;

- Bokningssystem för korttidsverksamheterna inom funktionsstöd
- Möjlighet till in- och utcheckning för brukarna på daglig verksamhet som kopplas till utbetalning av habiliteringsersättning
- Digital process för hantering av icke verkställda beslut och logg-granskning
- Digitalt e-arkiv för socialförvaltningen

Ovanstående förslag kvarstår men prioriteras ej i år. Som lyfts inom ramen för internkontrollarbetet finns det begränsade resurser avseende att arbeta med att utveckla och införa olika digitala lösningar (både centralt och inom förvaltningen). Det som prioriteras för 2026 avseende digitalisering samlas i handlingsplan digitalisering.

Trygghetskameror på särskilt boende är ej längre aktuellt. Istället avser verksamheten att satsa på sensorer.

AI-robot för planering av hemtjänstinsatser har testats men inte funkade så bra.

Utveckla ett boende för personer med samsjuklighet; Inom funktionsstöd finns en mindre målgrupp som både har missbruksproblematik samt behov av gruppboende enligt LSS. Dessa personer hamnar ofta ”mellan stolarna” och slussas mellan olika aktörer. Ett boende riktat till målgruppen skulle framför allt vara en kvalitetshöjande insats för den enskilde. Samverkan med närliggande kommuner om ett sådant boende är en förutsättning. Inledande diskussioner har förts i olika omgångar, men processen tar tid. I det fall att andra kommuner visar intresse för att gå vidare i denna dialog kommer arbetet att fortskrida.

SVOD, Sammanhållen Vård och Omsorgsdokumentation; Från och med den 1 januari 2023 är det möjligt för vårdgivare och omsorgsgivare att dela information med varandra genom antingen direktåtkomst till ett gemensamt system eller annat elektroniskt utlämnande av dokumentationen kring den enskilde. Syftet är att förbättra och förenkla kommunikationen mellan olika vård- och omsorgsgivare och därmed förbättra vården till och insatserna för den enskilde. Dessutom är tanken att onödigt dubbeldokumentation kan undvikas. Det är dock frivilligt för vård- och omsorgsgivare att ansluta sig till SVOD och i nuläget har regionen inte prioriterat detta. Eftersom regionen är den viktigaste samarbetsparten kommer inte heller förvaltningen i nuläget ta initiativ till ett införande.

I den allra senaste nulägesanalysen lyftes två förslag;

- Äga istället för att leasa vissa bilar (nattpatrullen)
- Äga eller hyra verksamhetslokaler och boenden

Gällande bilarna pågår en översyn av fordonsorganisationen och resultatet av den behöver inväntas innan verksamheten kan arbeta vidare med frågan. Att äga eller hyra verksamhetslokaler och boenden är en fråga som behöver utredas kommuncentralt. Det är rimligt att anta att det finns en mer optimerad mix, ur ett kostnadshänseende, avseende kommunens totala fastighetsbestånd och hur stor del och vilka fastigheter man ska hyra respektive äga. En långsiktig strategi behövs för att i takt med att avtal löper ut kunna fasa ut vissa inhyrda lokaler till förmån för anpassade kommunägda lokaler som andra förvaltningar lämnar alternativt köpa loss lokaler, avveckla eller bygga nytt. Några inledande steg i den här riktningen har redan tagits på kommunövergripande nivå, men även fortsatt behöver flera professioner samverka så som exempelvis lokalstrateg, fastighetschef, controller och berörda verksamheter.

5 Ekonomisk sammanfattning

5.1 Ekonomisk sammanställning

Besluts/verksamhetsområden	2025		2026
	Prognos	Budget	Budget
Centralt Socialförvaltningen	-11 722	-25 922	-23 446
Individ- och familjeomsorg	-173 845	-168 145	-176 493
Funktionsstöd	-220 781	-219 831	-231 393
Äldreomsorg	-257 666	-252 816	-270 724
Myndighet- och specialiststöd	-91 955	-89 255	-98 877
Totalt	-755 969	-755 969	-800 933

Den demografiska utvecklingen ökar behovet av lägenheter inom särskilt boende för äldre och samtidigt ökar även den beviljade tiden inom hemtjänsten vilket ökar kostnaderna i äldreomsorgens bägge huvudområden. Inför 2026 har medel omfördelats till LOV-budgeten, öppningen av de åtta lägenheterna på Klockarängen samt 20 nya lägenheter i moduler, delvis genom en jämnare resursfördelning inom befintliga särskilda boenden men också med tillskjutna medel från kommunfullmäktige enligt 3.2.2.2. Även inom funktionsstödsverksamheten ökar målgruppen och de ekonomiska behoven något. Störst fluktuationer finns inom områdena personlig assistans och köp av platser.

Den kommunala primärvården har resurssatts för att motsvara ökningen ovan, likaså områdena hjälpmedel och bostadsanpassning. Förnyade avtal för verksamhetssystem, licenskostnader och liknande ökar kostnaderna för IT, där en ekonomisk förstärkning gjorts. De höjda kraven på Sveriges kommuner i allmänhet och socialtjänsten i synnerhet vad gäller beredskap ger att förvaltningen behöver växla upp arbetstakten vilket också förutsätter ett resurstillskott.

Individ- och familjeomsorgen har fått medel för att täcka de ökade kostnaderna för försörjningsstöd. De utökningar som planeras avseende öppna insatser inom individ- och familjeomsorgen och funktionsstödsverksamheten finansieras i första hand med statsbidrag för omställning till ny socialtjänstlag.

De ekonomiska riskerna för 2026 hänger primärt samman med ökade och/eller förändrade behov hos målgrupperna samt behovet av bostäder inom äldreomsorg och funktionsstöd. Budgeten för köp av platser inom individ- och familjeomsorgen är relativt väl tilltagen men har trots detta inte varit tillräcklig under 2025. Framgångsrikt arbete med att minska kostnaderna har bromsats av viss instabilitet avseende bemanning, såväl på medarbetarnivå som på chefsnivå. Risker för ökade kostnader är ännu inte undanröjd.

För att i någon mån möta dessa risker har förvaltningens buffert på övergripande nivå ökat från kravställda 1% till 1,2%.

5.2 Investeringsplan

Investeringsplan 2026-2029

(belopp i tkr)	2026	2027	2028	2029
Investering, namn				
Årsanslag	2 000	2 000	2 000	2 000
Utbyte grundutrustning	500	500	500	500
E-hälsa	500	500	500	500

5.3 Verksamhetsmätt

Verksamhet	Verksamhetsmätt
Äldreomsorg	Antal personer med hemtjänstbeslut (fram till 2024 räknades endast antal personer över 65 år med hemtjänstbeslut. Men fr.o.m. 2024 räknas alla personer med hemtjänstbeslut in i måttet)
	Antal stora ärenden i hemtjänsten (överstigande 120 h beviljad tid)
	Genomsnittstid (ersatt tid/brukare) per månad i hemtjänsten
	Antal betaldagar (inom slutenvården)
	Ej verkställda beslut om särskilt boende
Funktionsstöd	Ej verkställda beslut bostad med särskild service, (snitt för perioden)
	Antal boendestödsbeslut (totalt)
	Antal nya boendestödsbeslut
	Antal avslutade boendestödsbeslut
	Antal unika besökare Träffpunkten
Myndighet och specialiststöd	Andel ärenden med god följsamhet till in- och utskrivningsprocessen
Individ- och familjeomsorg	Antal bostad först
	Antal individer som deltar i grupper
	Antal individer som får stödsamtal
	Antal individer som besöker familjerådgivningen
	Våld i nära - Antal skyddsplaceringar
	Våld i nära - Antal stödinsatser hemma
	Återaktualiseringar av ansökningar ekonomiskt bistånd
	Antal e-tjänster
	Antal personer i aktivitet (aktivitetskravet)
	Antal långvariga biståndstagare
	Antal sökande till krismottagningens kuratorer

Några förändringar har gjorts avseende verksamhetsmått jämfört med föregående år inom samtliga verksamhetsområden utom äldreomsorgen.

Funktionsstöd har tagit bort måtten som följer personer som skulle kunna flytta till eget boende respektive som har flyttat till eget boende. Detta är långsamma processer med liten rörlighet avseende utfall. Istället avser verksamheten att följa utvecklingen av boendestödet samt antalet unika besökare på Träffpunkten för att bättre spegla omställningens utveckling.

Myndighet och specialiststöd har tidigare inte haft några verksamhetsmätt. Från och med 2026 kommer dock följsamheten till in- och utskrivningsprocessen att följas. Måttet beskriver i vilken utsträckning mätperiodens patientärenden följer den delregionala tillämpningsrutinen avseende utskrivningsprocessen från sjukhus. Kommun och region är överens om vilken information som behöver vara överförd och säkerställd för att kunna verkställa en trygg och säker utskrivning. Ett högre värde indikerar en bättre följsamhet. Måttet ger en indikation på hur samverkan i in- och utskrivningsprocessen fortlöper.

Gällande individ- och familjeomsorgen har justering av måtten gjorts utifrån vilka mått som verksamheten kan påverka. Med utgångspunkt i riktningmålen har också tillägg av mått gjorts;

Tryggare Ale

- Våld i nära - Antal skyddsplaceringar och antal stödinsatser hemma
- Återaktualiseringar av ansökningar ekonomiskt bistånd

- Antal Bostad först (följs sedan tidigare)

Effektivare organisation

- Antal e-tjänster
- Antal personer i aktivitet (aktivitetskravet)

Kundnytta

- Antal långvariga biståndstagare
- Antal sökande till krismottagningens kuratorer

6 Organisation och basverksamhet

6.1 Reglemente och nämndens uppdrag

Socialnämndens uppdrag är att möjliggöra för invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället samt att arbeta för att äldre och personer med funktionsvariationer ska kunna leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.

Socialnämnden ansvarar för:

- omsorgen av äldre människor,
- stöd till människor med funktionsvariationer inkl. korttidstillsyn för skolgång över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov (tidigare benämnt förlängd skolbarnsomsorg),
- alla hälso- och sjukvårdsinsatser (exklusive läkarinsatser) i de särskilda boendeformerna och varaktiga hälso- och sjukvårdsinsatser (exklusive läkarinsatser) i det ordinära boendet för alla kommuninvånare,
- kommunens individ- och familjeomsorg samt familjerätts- och familjerådgivningsverksamhet,
- kommunens tillsyns- och tillståndsverksamhet enligt bland annat alkohollagen,
- kommunens uppgifter enligt skuldsaneringslagen,
- kommunens flyktingmottagning,
- kommunala arbetsmarknadsfrågor
- färdtjänst och bostadsanpassning.

Förutom det lagstadgade ansvaret har nämnden genom åren tydliggjort en form av beslutad kvalitet. Detta handlar om förhöjd ambitionsnivå avseende lagstadgade insatser alternativt erbjudande till kommuninvånare om icke-lagstadgade insatser. Beslutad kvalitet kan även handla om hur olika insatser ska prioriteras, exempelvis att tillsyn natttid i första hand ska ske via kamera och i andra hand via fysiskt besök eller att kommuninvånare så långt som möjligt ska kunna bo kvar hemma med stöd och hjälp.

6.2 Beskrivning av basverksamhet

Förvaltningsorganisation

6.2.1 Myndighet och specialiststöd

Verksamhetsområdet myndighet och specialiststöd omfattar den kommunala primärvården med sjuksköterske- och rehabenheten, biståndsenheten med ansvar för myndighetsutövning enligt SoL och LSS samt lagen om färdtjänst. Utöver detta samlar verksamhetsområdet även förvaltningens centrala stödfunktioner samt den centrala

budgeten för IT. Stödfunktionerna är fördelade på tre enheter och innefattar olika områden såsom bemanning, styrning och uppföljning, lokaler, säkerhet, IT och digitalisering, kvalitet- och patientsäkerhet, samt handläggning av avgifter, fakturor och dödsbo.

Under 2026 kommer verksamhetsområdet arbeta vidare med att utveckla strukturer och arbetssätt som syftar till en förbättrad och effektiv samverkan med den övriga förvaltningen. Detta arbete inbegriper inte bara kärnprocesserna gentemot invånare utan också organisatoriska processer såsom exempelvis ledning och styrning. Eftersom verksamhetsområdet består av en bred konstellation av funktioner är det viktigt att dessa integreras på ett så ändamålsenligt och effektivt sätt som möjligt med den övriga organisationen för att kunna skapa största möjliga nytta för nämndens målgrupper. För 2026 kommer intern samverkan stå i fokus med särskild inriktning på de pågående omställningarna till ny socialtjänstlag samt god och nära vård.

Utöver det kommuninterna utvecklingsarbetet kommer stort fokus också att läggas på den externa samverkan med regionen. Det finns goda skäl att anta att kraven på att utveckla den externa samverkan kommer öka under året och då i synnerhet gällande gränsdragningsfrågor avseende huvudmännens ansvar för avancerad vård i hemmet samt frågor relaterade till omställningen till en god och nära vård med patientens behov i centrum. Ett nytt förslag till hälso- och sjukvårdsavtal är hösten 2025 på beslutsrunda hos regionens kommuner och vid ett enhälligt antagande kommer det nya avtalet träda i kraft 2027. Detta gör det sannolikt att en stor del av 2026 kan komma att ägnas åt förberedelser inför ikraftträdandet.

6.2.2 Äldreomsorg

Verksamhetsområdet har som främsta uppgift att utifrån individuella biståndsbeslut erbjuda kommuninvånare i målgrupperna stöd enligt socialtjänstlagen (SoL). Inom verksamhetsområdet ryms ordinärt boende (hemtjänst), särskilt boende, korttidsboende, nattpatrull, förebyggande insatser, dagverksamhet för personer med kognitiv svikt samt enheten för stöd och kvalitet. Hemtjänsten utförs inom Lagen om Valfrihet (LOV). Ale hemtjänst är för närvarande den enda utföraren av hemtjänst i kommunen. Två särskilda boenden drivs som intraprenad.

Äldreomsorgen har som målsättning att möjliggöra självständigt kvarboende i det egna hemmet samt att förenkla kommuninvånarnas vardag genom att erbjuda stöd och insatser av god kvalitet, med trygghet, delaktighet och kontinuitet. Inom det särskilda boendet och korttidsvården erbjuds omfattande trygghets- och omvårdnadsinsatser hela dygnet.

Fokus under året är att:

- implementera och utveckla arbetssätt enligt den nya socialtjänstlagen
- fortsätta forma arbetssättet med de förebyggande insatserna med fokus på verksamhetsområdets målgrupper i samverkan med frivilliga organisationer och andra samarbetspartners i syfte att motverka ensamhet.
- fortsätta utvecklingen av digitalisering inom verksamhetsområdet i syfte att underlätta både för kommuninvånare och för personal.
- arbeta med kompetensförsörjningen för verksamhetens yrkesgrupper.
- analysera utvecklingen av ersatta hemtjänststimmar för att kunna balansera behov och resurser och på så vis få en ekonomisk hållbarhet.
- arbeta för en ekonomi i balans genom fortsatt arbete med resurspass och kluster geografiskt inom verksamhetsområdet för att uppnå en god personalförsörjning.

Utmaningen för verksamheten framgent är att hitta teknik som utvecklar stödet för verksamhetens målgrupper samt att fortsätta bevaka den samhälleliga digitaliseringen och gränsen för vad som är den enskildes ansvar respektive kommunens ansvar att tillhandahålla gällande välfärdsteknik.

6.2.3 Funktionsstöd

Verksamhetsområde funktionsstöd riktar sig mot såväl barn och unga som vuxna och verkställer alla insatser för personer med funktionsnedsättning enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt socialtjänstlagen (SoL).

Omstrukturering av verksamhetens boenden pågår kontinuerligt för att i möjligaste mån kunna verkställa beslut om boende på hemmaplan. Ett långsiktigt arbete med att få till målgruppsinriktningar, för att kunna säkerställa rätt kompetens mot rätt målgrupp, pågår. En del i detta är de nya boendena som tillkommit. Under 2023 startades två nya gruppboenden i Nol och i november 2024 öppnade Danska vägens serviceboende. I och med uppstarten av detta boende kunde ett befintligt serviceboende avvecklas på grund av att brandskyddskraven där inte till fullo uppfylldes. Verksamhetsområdet har fortsatt kö till boendeplatser samt har tillräckligt många brukare med boendebeslut enligt LSS på kostsamma köpta placeringar för att ytterligare ett gruppboende skulle kunna beläggas omgående.

Fokus 2026 kommer fortsatt att vara på kärnverksamheten, de lagstadgade verksamheterna samt på det pågående arbetet för ökad kvalitet genom kompetensutveckling. Detta sker bland annat genom en egen basutbildning samt yrkesresan via GR som ska stärka kunskapsnivån hos medarbetarna. Vidare fortsätter arbetet för en ökad yrkesstolthet genom hälsofrämjande och tillitsbaserat ledarskap och att skapa en stark vi-känsla inom verksamhetsområdet. Verksamhetsområdet kommer även lägga stort fokus på omställningen utifrån nya socialtjänstlagen.

Genom ökad kvalitet, stödbehovsmätningar, samplanering samt optimerad bemanning fortsätter verksamhetsområdet arbetet med budget i balans.

6.2.4 Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen, IFO, ansvarar för myndighetsutövning inom områdena barn och unga, missbruk, socialpsykiatri, försörjningsstöd, boendesociala insatser samt familjerätt. Verksamheten ansvarar även för större delarna av verkställighet avseende öppenvård enligt SoL samt kommunens ansvar för mottagande av nyanlända och insatser till personer som står utanför arbetsmarknaden.

Kommande års utveckling kommer att ha fokus på anpassning till den nya socialtjänstlagen. En ökad tillgänglighet, mer förebyggande arbete samt jämlik och kunskapsbaserad verksamhet kräver nya sätt att arbeta och kanske även förändringar i organiseringen. Verksamheten har också att införa nya arbetssätt och utöka samverkan för att förebygga så att inte barn och unga hamnar i kriminalitet.

Utvecklingen av boendesociala insatser kommer att fortlöpa under 2026. Då det är möjligt ska Bostad först eller bistånd i form av sociala kontrakt med boendestöd ges i stället för stödboende samt vid avslutade behandlingshemsvistelser för att ge förutsättningar för en hållbar förändring för den enskilde. Sedan 2022 finns ett avtal med det kommunala bostadsbolaget som underlättar samarbetet avseende det bostadssociala arbetet. Målsättningen för utvecklingen är minskat mänskligt lidande i form av hemlöshet och samtidigt lägre kostnader för ekonomiskt bistånd och externa köp av boenden.

Antalet orosanmälningar avseende barn och unga är fortsatt högt och i många fall är behov av insatser från socialtjänsten nödvändiga. Samtidigt pågår en anpassning av verksamheten utifrån den nya socialtjänstlagen då alltmer av socialtjänstens insatser ska finnas tillgängligt utan föregående biståndsbeslut. Det avser såväl barn och deras familjer som vuxna med missbruk och/eller beroende.

Automatiseringen av försörjningsstödet har utvecklats för att frigöra tid för socialsekreterare att arbeta i direkt klientkontakt vilket syftar till ett bättre stöd för den enskilde på vägen till egen försörjning. Verksamheten har systematiserat arbetet med försörjningsstödet på ett sätt som ger socialsekreterare och arbetsmarknadscoacher mer utrymme att stödja personer med långvarigt biståndsbehov till egen försörjning. Ett framgångsrikt arbete som kommer att utökas under 2026. Samtidigt finns flera nationella förslag som är mer repressiva gentemot flera målgrupper vilket kan komma att utgöra behov av att se över organiseringen av arbetet under 2026.

Samarbetet med utbildningsförvaltningen fortsätter att utvecklas och syftar till att skapa kvalitativa insatser till unga vuxna som riskerar att hamna utanför den reguljära arbetsmarknaden.